

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobců: **a) Ing. David Jánošík, insolvenční správce spol. SLOT Group, a.s.**, se sídlem Gočárova tř. 1105/36, Hradec Králové, **b) SLOT Group, a.s.**, se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, zast. Ing. Davidem Jánošíkem, se sídlem Gočárova tř. 1105/36, Hradec Králové, **c) CEC Praha a.s.**, se sídlem Tlumačovská 1237/32, Praha, proti žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**, se sídlem nám. Svatopluka Čecha 547/8, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 6. 2020, č. j. 22 Af 35/2020 - 40, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatele ze dne 17. 3. 2020, č. j. 48538-19/2020-570000-61, a opatření o zadržení věci ze dne 15. 2. 2020, č. j. 48538-6/2020-570000-61; prvně uvedeným rozhodnutím stěžovatel zamítl námitky žalobců a) a b) proti opatření o zadržení věci v provozovně žalobce b) označené jako „Herna Bar“ v Havířově. Stěžovatel zadržel zejm. technická herní zařízení nacházející se v uvedené provozovně.

[2] Společně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že v důsledku napadeného rozsudku krajského soudu by musel zadržaná herní zařízení vrátit, což by znamenalo zmaření úkolů, jejichž účelem je zajištění dodržování pravidel dle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hazardních hrách“). Odkázal přitom na § 121 zákona o hazardních hrách, podle kterého je jeho povinností technická herní zařízení zadržet, existuje-li důvodné podezření, že v souvislosti s jejich užíváním dochází k porušování tohoto zákona. Jejich opětovné zadržení již nebude možné realizovat, což představuje nevratnou újmu stěžovatele spočívající v ohrožení důležitého veřejného zájmu. Ten byl přitom vyjádřen již samotným zákonodárcem a odvíjí se od vysoké typové nebezpečnosti přestupků vymezených v zákoně o hazardních hrách. Stěžovatel také uvedl, že újma hrozící důležitému veřejnému zájmu je nepoměrně větší než újma hrozící jiným osobám, neboť ta spočívá pouze v dočasném omezení vlastnického práva. Závěrem pak uvedl, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť jeho podstatou je zajištění toho, aby věci, u nichž panuje důvodné podezření, že v souvislosti s jejich užíváním dochází k porušování zákona o hazardních hrách, nebyly nadále užívány.

[4] Žalobci a) a b) se k návrhu stěžovatele nevyjádřili. Žalobce c) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku zdůraznil výjimečnost tohoto institutu, přičemž odkázal na mimořádné okolnosti, za jejichž splnění je odkladný účinek přiznáván kasační stížnosti správního orgánu. Podle jeho názoru stěžovatel pouze popisuje důsledky toho, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, pro který zákonodárce nepředvídá odkladný účinek. Stěžovatel ve své podstatě návrhem na přiznání odkladného účinku zpochybňuje zákonnost napadeného rozsudku, to však není důvodem, pro který by měl být odkladný účinek přiznán. Stěžovatel netvrdil, ani neprokázal, proč by opětovné zadržení věcí nebylo možné realizovat. Hrozící újma však musí být pro přiznání odkladného účinku závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Spekulace a domněnky stěžovatele proto důvod pro přiznání odkladného účinku nezakládají. Dále žalobce c) zdůraznil, že žalobce b) již není vlastníkem zadržených věcí, neboť vlastnické právo k těmto věcem přešlo na žalobce c) v důsledku převodu závodu realizovaného v rámci insolvenčního řízení žalobce b). Vracením zadržených věcí žalobci c) tak zcela odpadá obava stěžovatele z toho, že by žalobce b) porušoval v souvislosti s užíváním zadržených věcí zákon o hazardních hrách. Důvodem pro přiznání odkladného účinku pak nemůže být ani tvrzená závažnost a typová nebezpečnost přestupku, neboť se žalobcem b) dosud nebylo zahájeno žádné správní řízení o údajně spáchaném přestupku. Závěrem žalobce c) poukázal na skutečnost, že na rozdíl do tzv. „kvízomatů“ se v nyní posuzované věci jedná o certifikovaná a v minulosti povolená zařízení, nikoli o jakési nelegální přístroje provozované bez patřičných povolení. Obavy stěžovatele proto nejsou opodstatněné. Napadeným opatřením o zadržení věcí došlo k zásahu do vlastnického práva a práva na podnikání, újma na straně žalobce c) proto každým dnem narůstá, přičemž je nepoměrně větší než „hypotetická, nepodložená a toliko domnělá“ újma dovozovaná stěžovatelem.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[8] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. Tvrzení stěžovatele musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[9] Institutem odkladného účinku má být dosaženo toho, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů či v řízeních o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně

pokračování

vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné výjimečně docílit toho, aby po dobu soudního přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[10] Kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek za splnění následujících podmínek: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu zákonodárce vyjádřil zájem na jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem či jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu. Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podaným žalovaným správním orgánem (jak je tomu i v nyní posuzované věci) judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS) vychází z toho, že zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která mohou okamžitý výkon či jiné právní následky rozhodnutí správního orgánu, resp. krajského soudu, skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem nebo jinými právními následky kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozsudku krajského soudu, resp. skutečnost, že ho žalovaný správní orgán napadl kasační stížností, nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[11] V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani žalovanému správnímu orgánu odeprít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce, je-li stěžovatelem, újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Na žalovaného musí být z hlediska tvrzené újmy, její intenzity a jejího osvědčení kladeny stejné nároky jako na žalobce. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen (viz již zmiňované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58). Ve světle rovněž již uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49 (byť vydaného v době účinnosti částečně odlišné právní úpravy), se může jednat např. o případy vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi či udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. Vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu tak bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

[12] V nyní projednávané věci spatřoval stěžovatel veřejný zájem ve vysoké typové nebezpečnosti přestupků vymezených v zákoně o hazardních hrách, spočívajících v provozování hazardních her bez platného povolení. Žádným způsobem však neprokázal, že by vůči žalobci b) bylo vůbec zahájeno správní řízení o přestupku; tuto skutečnost dokonce ani netvrdil. Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k argumentaci žalobce c), neboť zadržení věci podle zákona o hazardních hrách má sloužit primárně právě k tomu, aby v navazujícím řízení o přestupku mohl být uložen a vykonán správní trest propadnutí věci [§ 48 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“)] či uloženo a vykonáno ochranné opatření zabránící věci (§ 53 zákona o odpovědnosti za přestupky).

[13] Dlužno také dodat, že stěžovatel ani nenaznačil, co by mohlo být překážkou případného opětovného zadržení věci, zvláště za situace, kdy § 121 odst. 1 zákona o hazardních hrách nestanoví jakožto podmínku zadržení věci, že by musela být v době zadržení ve vlastnictví či v držbě osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Naopak, stěžovatel ustal na svém tvrzení o nevratné újmě, tu však Nejvyšší správní soud v jeho tvrzeních neshledal.

[14] Je také nutné zdůraznit, že i pokud by zadržené přístroje byly předány do dispozice žalobce c) a nebyly následně znovu zadrženy, ani taková skutečnost by nebránila jejich konečnému získání prostřednictvím uložení ochranného opatření zabránění věci v řízení o přestupku, neboť to lze vztáhnout i na věc náležející osobě odlišné od pachatele přestupku [§ 53 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Jak již však bylo konstatováno, podmínkou je, aby stěžovatel vůbec takové řízení vedl a prokázal v něm spáchání příslušného přestupku.

[15] Nejvyšší správní soud proto po posouzení povahy napadeného správního rozhodnutí a stěžovatelem tvrzených důvodů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dospěl k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky rozsudku krajského soudu pro stěžovatele samy o sobě nepředstavují bezprostředně hrozící újmu. Není proto splněna hned první podmínka pro přiznání odkladného účinku.

[16] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[17] Usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. září 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu